

Monumentnummer*: 518341

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 12 december 2001
Kadaster deel/nr 82913/96

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Amsterdam	Amsterdam	Noord-Holland

Locatienaam	Locatieomschrijving
vm hoofdkantoor van de chocoladefabriek Bensdorp, a.d. Amstel, Amsterdam	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Amsterdam	I			8231

*Omschrijving***

Inleiding

In 1899 tot stand gekomen KANTOOR, voormalig hoofdkantoor van de chocoladefabriek 'Bensdorp', die ook de opdracht tot de bouw verleende. Naar een ontwerp van de architect A.J. Joling. Gebouwd in een stijl verwant aan de Nieuwe Kunst. Aan de westelijke zijgevel, in de voormalige Suykerbakkerssteeg, stond een (nu verdwenen) sculptuur van een vrouw met hoofddoek en een mand of kleine korf met cacaobonen.

N.B. Joling was betrokken bij de meeste van de latere verbouwingen. In 1906 was de eerste verbouwing in opdracht van Bensdorp & Co. In 1911 werd in opdracht van de N.V. Hollandsche Cacao en Chocoladefabrieken v/h Bensdorp en Co. de hooizolder aangepast tot kantoorruimte en verder werd de Wapen van Delftsteeg overbrugd. In 1912 werd de binnenplaats van een glazen overkapping voorzien.

Omschrijving

Op een onregelmatig grondplan tot stand gekomen kantoor bestaande uit vier bouwlagen. De voorgevel volgt op een bijzondere en verspringende wijze de perceelsgrens. Levendig gevormde bouwmassa met toren, dierplastieken en tegeltableaus. Het deel van de voorgevel op de begane grond is opgebouwd uit natuursteen. De overige geveldelen tonen afwisselend baksteen en natuursteen. De

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bakstenen zijn overwegend in kruisverband gemetseld. Op de begane grond aan de linkerzijde een dubbele houten toegangsdeur voor transport en bevoorrading. Aan weerszijden hiervan een tweetal gekoppelde vensters in natuurstenen kader, geprofileerde zij- en tussenpost, met gebiljoende hoeken. Natuurstenen benedendorpel en deels gedraaid smeedijzeren traliwerk. Aan de rechterzijde na een eenvoudige stoep een dubbele toegangsdeur onder portiek. Verder lichten en smeedijzeren traliwerk. Aan de linkerzijde een vrouwenhoofd-sculptuur, aan de rechterzijde twee gekoppelde en van rijk ornamentwerk en peerkraal voorziene consoles. Ook aan de rechterzijde van de voorgevel een tweetal gekoppelde vensters als omschreven. Verder een plint en groeven ter accentuering van de te onderscheiden natuurstenen blokken. Diverse natuurstenen ondersteuning van bovengelegen geveldelen. Tussen de begane grond en hoofdverdieping een breed fries opgebouwd uit twee geprofileerde banden, waartussen omkaderde en gebosseerde rechthoekige velden. Op de hoofdverdieping aan de linkerzijde een kleine erker met gebogen hoeken en ruiten, houten stijlen en metalen afdekking. Boven deze erker een drietal gekoppelde lancetvensters. Links hiervan een natuurstenen accent ter aanduiding van een verjonging in de gevel. Gevel bestaat voor het grootste deel uit vier grote vensters. Deze vensters hebben een dubbel raam aan de benedenzijde en boven het half een drietal bovenlichten. Het geheel is licht getoogd. In de toging een luchtrooster en enkele decoratieve tegels. Centraal in de gevel is de kwartronde overgang die in het verdere verloop van de gevel als een toren uitgewerkt zal worden. In deze ronding een gebogen venster met groot bovenlicht met glas-in-lood raamvulling en met het wapen van Amsterdam. Voorbij de hoek met de voormalige Suykerbakkerssteeg een lancetvenster met spitsboogvormige bekroning en tegel in spaarveld. Hier een als muurdam met driepas uitgewerkte console. Standplaats voor de voormalige vrijstaande sculptuur van de vrouw met hoofddoek en mand, bekroond met een klein gotiserend baldakijn. Hierboven een gevelsteen. Over de gehele gevel een smal geornamenteerde band. Gemetselde geveldelen afgewisseld met natuurstenen speklagen.

Op de verdieping aan de linkerzijde een kruisvenster in licht getoogd kader met natuurstenen omlijsting en benedendorpel. In het spaarveld decoratief gemetselde stenen. Over het geheel van de verdiepingen sierlijke muurankers. Het centrale deel van deze verdieping heeft links twee vensters als beschreven. Boven de gemetselde toging grote spaarvelden met decoratief tegelwerk als vulling. Het spaarveld aan de linkerzijde heeft een afgeronde hoek. Centraal in de gevel toont de kwartronde overgang tussen de geveldelen een eenvoudig schuifvenster met horizontale roedenverdeling.

Aan de rechterzijde van de gevel een tweetal vensters. Het linker venster heeft een Frans balkon en grote openslaande deuren, waarboven een hijsbalk. Om de hoek met de voormalige Suykerbakkerssteeg een eenvoudig lancetvenster met vierruits roedenverdeling en decoratief tegelwerk in de vulling van het spaarveld.

Op het niveau van de bovenste verdieping aan de linkerzijde een recht afgesloten en iets hoger opgetrokken geveldeel. Tweetal gekoppelde getoogde vensters met half rond bovenlicht en roedenverdeling, geflankeerd door muurdammen. Geveldeel met eenvoudige lijst afgesloten. Op de hoeken opgebouwde natuurstenen accenten. Boven de lijst een golvend natuurstenen band. Rechts hiervan een deel van een puntgevel. Links een enkelvoudig venster, rechts gekoppelde vensters als omschreven. In het segmentvormig spaarveld decoratief tegelwerk. Tussen de vensters een smalle nis. Verder rechts, bij de kwartronde overgang tussen de geveldelen, de torenachtige bekroning. Een zeszijdige opbouw met lancetvenstervormige openingen en een torenspits boven eenvoudige lijst. Metalen dekking. Eenvoudige piron. Aan de rechterzijde van de gevel een groot Frans raam met dubbele deur, bovenlichten en roedenverdeling. Aan de rechterzijde hiervan een balkon met natuurstenen opengewerkte borstwering en licht getoogde bovenzijde. Om de hoek met de voormalige Suykerbakkerssteeg een eenvoudig venster met drieruits raamvulling en decoratief tegelwerk in het spaarveld. Rechte gevelbeëindiging met natuurstenen opbouw.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De zijgevel aan de linkerzijde heeft een natuurstenen plint, enkele eenvoudige vensters en een groot aaneengesloten gemetseld gevelvlak afgewisseld met natuurstenen speklagen.

De zijgevel aan de rechterzijde bevat dezelfde gevelinvulling aan de bovenzijde; op het niveau van de begane grond is hier meer het karakter van de voorgevel benaderd. Op het niveau van de hoofdverdieping lijst- en bandwerk. Latere vensteropeningen.

Waardering

Kantoor van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde. Verder van belang vanwege de bijzondere situationele waarde en bijzondere wijze van percelering. Sterk beeldbepalend. De voorgevel is redelijk goed bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Handel en kantoor

Functie

Kantoorgebouw